

Sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisperusteet 1.1.2026 alkaen

Hyvinvointialue voi järjestää sosiaalihuoltolain 23 §:n mukaisia liikkumista tukevia palveluja henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia ja jotka tarvitsevat palvelua asioimisen tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi.

Pirkanmaan hyvinvointialueella liikkumista tukevien palveluiden tarkoitus on tukea ensisijaisesti itsenäisen elämisen mahdollisuuksia omassa kodissa. Määrärahaperustaiset liikkumista tukevat palvelut on tarkoitettu käytettäväksi ainoastaan asiointiin ja muuhun jokapäiväiseen elämään kuuluvaan tarpeeseen. Hakemuksen liitteeksi voidaan tarvittaessa pyytää lääkärin- tai muu asiantuntijalausunto.

Arvioitaessa liikkumisen tuen palvelujen tarvetta on sosiaalihuoltolain mukainen liikkumisen tuen palvelu aina ensisijainen suhteessa vammaispalvelulain mukaiseen palveluun.

Esteetön ja toimiva julkinen joukkoliikenne mukaan lukien kutsu- ja palveluliikenne on ensisijainen tapa järjestää kaikille soveltuva liikkuminen. Liikkumisen tuen kuljetuspalvelut eivät korvaa mahdollista puuttuvaa julkista joukkoliikennettä, mukaan lukien kutsu- ja palveluliikenne. Liikkumisen tuella ei korvata sellaisia julkisen joukkoliikenteen puutteita, jotka heikentävät yleisesti alueen asukkaiden liikkumismahdollisuuksia. Liikkumisen tukea voidaan järjestää saattajapalveluna tai niin, että henkilö saa julkisen joukkoliikenteen käyttöön riittävän ohjauksen ja mahdollisuuden harjoitella liikennevälineiden käyttämistä palveluavustajan tukemana. Liikkumista tukevana kuljetuspalveluna voidaan myöntää myös taksimatkoja määrärahojen puitteissa niille henkilöille, jotka alentuneen toimintakyvyn takia eivät kykene käyttämään julkista joukkoliikennettä tai kutsu- ja palveluliikennettä.

Liikkumisen tuen kuljetuspalvelun edellytyksenä on, että henkilöllä tai henkilön taloudessa ei ole mahdollisuutta oman auton käyttöön. Liikkumista tukevia kuljetuspalveluita ei myönnetä

pääsääntöisesti pitkäaikaisessa laitoshoidossa tai ympärivuorokautisessa palveluasumisessa asuville henkilöille. Kuljetuspalvelumatkoja ei saa käyttää terveydenhuoltomatkoihin, joiden korvaus perustuu sairausvakuutuslakiin tai korvaus tulee vakuutusyhtiöltä.

Taloudellinen tarveharkinta

Liikkumista tukeva kuljetuspalvelu suunnataan ensisijaisesti pienituloisille. Ohjeellisena bruttotulorajana, josta voidaan yksilöllisen harkinnan perusteella poiketa, pidetään yhden henkilön taloudessa 1 470 euroa kuukaudessa ja kahden henkilön taloudessa 2 719,50 euroa kuukaudessa. Yhden henkilön talouden tuloraja määräytyy Tilastokeskuksen uusimman pienituloisuuden tulorajan mukaan. Kahden henkilön talouden tulorajan laskentaperusteena on pitkäaikaisessa palveluasumisessa käytetyn puolisoiden yhteenlaskettujen tulojen maksukerroin 42,5 %.

Tuloina huomioidaan säännölliset tulot ja säännölliset pääomatulot, esim. korko- ja vuokratulot. Tuloina ei huomioida asumistukea, rintamalisää, eläkettä saavan lapsikorotusta.

Matkojen määrä, erityisoikeudet ja kohdealue

Liikkumisen tuki voidaan järjestää sosiaalihoitolain 23 §:n mainituilla tavoilla tai niiden yhdistelmillä yksilöllisen tarpeen mukaan ottaen huomioon asiakkaan toimintakyky, elämäntilanne ja elinympäristö. Asiakkaalle tehdään tarvittaessa yksilöllinen suunnitelma liikkumisen tuen palvelusta.

Mikäli liikkumisen tuki on järjestetty vain kuljetuspalveluna, matkoja voidaan myöntää enintään kahdeksan yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa. Kuljetuspalvelut toteutetaan taksilla, joka tilataan Tuomen kuljetustenohjauskeskuksesta (Kuohke) asiakasohjeen mukaisesti. Asiakkaalla ei ole lähtökohtaisesti oikeutta tilata matkaa suoraan taksilta tai käyttää invataksia eikä kuljettaja voi periä erillistä saattajalisää. Edellä mainittujen erityisoikeuksien myöntämistä voidaan harkita yksilöllisin toimintakykyyn liittyvin perustein, jos asiakkaan liikkuminen kuljetuspalvelun avulla ei muuten ole mahdollista. Erityisoikeuksien myöntämisen perusteet on määritelty Pirkanmaan hyvinvointialueen aluehallituksen hyväksymissä vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisperusteissa.

Kuljetuspalvelumatkoja voi tehdä hakijan asuinkunnan alueella sekä lisäksi harkinnalla pääsääntöisesti yhteen oman asuinkunnan rajakuntaan.

Kuljetuspalvelun käyttö on mahdollista klo 6–23 välillä.

Palvelun asiakasmaksu

Kuljetuspalveluista peritään asiakasmaksuna omavastuuosuus, jonka suuruus määräytyy Pirkanmaan hyvinvointialueelle vahvistettujen asiakasmaksujen perusteella. Yhdisteltyjen matkojen omavastuu on samansuuruinen kuin yksin matkustettaessa.